

Ο Άγιος Σπυρίδων (Φώτης Κόντογλου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)



Ο άγιος Σπυρίδωνας είναι ένας από τους πλέον τιμημένους αγίους της Ορθοδόξου Εκκλησίας, που τον επικαλούνται οι χριστιανοί στις περιστάσεις όπως τον άγιο Νικόλαο, τον άγιο Γεώργιο και τον άγιο Δημήτριο. Το τίμιο λείψανό του το έχει η Κέρκυρα, όπως η Ζάκυνθος έχει το λείψανο του αγίου Διονυσίου κ' η Κεφαλληνία τον άγιο Γεράσιμο.



Γεννήθηκε στον καιρό του αυτοκράτορος Κωνσταντίνου του Μεγάλου στο νησί της Κύπρου, από γονιούς φτωχούς. Γι' αυτό στα μικρά χρόνια του ήτανε τσομπάνης και φύλαγε πρόβατα. Ήτανε πολύ απλός στη γνώμη σαν τους ψαράδες που διάλεξε ο Χριστός να τους κάνει μαθητές του. Σαν ήρθε σε ηλικία, παντρεύθηκε, και μετά χρόνια χήρεψε, και τόση ήτανε η αρετή του, που τον κάνανε επίσκοπο σε μία πολιτεία λεγόμενη Τριμυθούντα, μ' όλο που ήτανε ολότελα αγράμματος. Παίρνοντας αυτό το πνευματικό αξίωμα έγινε ακόμα απλούστερος και ταπεινός, και ποίμανε τα λογικά πρόβατα που του εμπιστεύθηκε ο Χριστός με αγάπη, αλλά και με αυστηρότητα ωσάν υπεύθυνος όπου ήτανε για τη σωτηρία τους.

Ήτανε προστάτης των φτωχών, πατέρας των ορφανών, δάσκαλος των αμαρτωλών. Και είχε τέτοια καθαρότητα και αγιότητα, που του δόθηκε η χάρη άνωθεν να κάνει πολλά θαύματα, για τούτο ονομάσθηκε θαυματουργός. Με την προσευχή του μάζευε τα σύννεφα κ' έβρεχε σε καιρό ξηρασίας, γιάτρευε τις αρρώστιες, τιμωρούσε τους πονηρούς ανθρώπους, όπως έκανε με κάποιους μαυραγορίτες που γκρέμισε τις αποθήκες που φυλάγανε το σιτάρι, ενώ ο κόσμος πέθαινε από την πείνα, και καταπλακωθήκανε μαζί με το σιτάρι: "και μελετώμενον λιμόν παρά των σιτοκαπήλων, έλυσε, συμπεσουσών αυτοίς, των αποθηκών αις τον σίτον συνέσχον". Και μ' όλα αυτά εξούσε με τόση φτώχεια, που σαν πήγε κάποτε ένας φτωχός να τον βοηθήσει για να πληρώσει κάποιο χρέος του, δεν είχε να του

δώσει τίποτα, και με θαύμα έκανε μαλαματένιο ένα φίδι που βρέθηκε σ' εκείνο το μέρος, και το έδωσε στον φτωχό, κ' εκείνος το έλιωσε και πλήρωσε το χρέος του.

Άλλη φορά πάλι έγινε κατακλυσμός, και τα ποτάμια ξεχειλίσανε και πλημμύρισε η χώρα, κι' ο άγιος Σπυρίδωνας προσευχήθηκε και τραβήξανε τα νερά και στέγνωσε ο νεροπατημένος τόπος. Γιάτρεψε και τον βασιλέα Κωνσταντίνον που είχε αρρωστήσει από κάποια αγιάτρευτη αρρώστια, ένα διάκο που βουβάθηκε τον έκανε καλά, κακούς και πλεονέκτες ανθρώπους ετιμώρησε με υπερφυσική δύναμη, και πλήθος άλλα θαύματα έκανε, ώστε να τον φοβούνται οι άδικοι κ' οι αδικημένοι να τον έχουνε για προστάτη και καταφύγιο. Αλλά πάντα είχε μεγάλη αγάπη και συμπάθεια στους αμαρτωλούς, γι' αυτό κάποιοι κλέφτες που πήγανε μία νύχτα να κλέψουνε πρόβατα από τη μάνδρα του, που τη συντηρούσε για να βοηθά τους πεινασμένους, τυφλωθήκανε και δεν μπορούσανε να φύγουνε, και πιάσανε και φωνάζανε να τους ελεήσει. Κι' ο άγιος όχι μοναχά τους ξανάδωσε το φως τους, αλλά τους χάρισε κ' ένα κριάρι, γιατί, όπως τους είπε, είχανε κακοπαθήσει όλη τη νύχτα, κι' αφού τους νουθέτησε νάναι καλοί άνθρωποι, τους έστειλε στα σπίτια τους χωρίς να μάθει τίποτα η εξουσία για την κλεψιά που θέλανε να κάνουνε.

Προέλεγε δε και όσα ήτανε να γίνουνε με ακρίβεια, ώστε να τον θαυμάζει ο κόσμος σαν ένα υπεράνθρωπο πρόσωπο, αφού από τσομπάνης αξιώθηκε να ανεβεί σε τέτοιο ύψος. Και στην Πρώτη Οικουμενική Σύνοδο που έγινε στη Νίκαια, ήτανε κι' ο άγιος Σπυρίδωνας ανάμεσα στους τριακοσίους δέκα οκτώ θεοφόρους πατέρας και, παρ' όλο που δεν γνώριζε γράμματα, αποστόμωσε τον αιρεσιάρχη Άρειο που ήτανε ο πιο σπουδασμένος στα γράμματα από όλους τους δεσποτάδες.

Όλον τον καιρό που έζησε δεν έπαψε να κάνει θαύματα. Το μεγαλύτερο ήτανε η ανάσταση της πεθαμένης κόρης του που σηκώθηκε από το μνήμα και μαρτύρησε σε ποió μέρος είχε φυλάξει τα χρήματα που της εμπιστεύθηκε κάποια γυναίκα, και πάλι ξανακοιμήθηκε. Κάποτε πήγε στον άγιο μία γυναίκα που είχε ένα παιδάκι και της πέθανε, και τον παρακαλούσε με δάκρυα πολλά να το αναστήσει, τόσο συνηθισμένοι ήτανε οι άνθρωποι, που τον γνωρίζανε, στα θαύματα που έκανε ο άγιος. Και εκείνος το ανάστησε με την προσευχή του. Μα η μητέρα του σαν το είδε ζωντανό, από την πολλή χαρά της πέθανε η ίδια. Κι' ο άγιος Σπυρίδωνας ανέστησε και τη γυναίκα.

Αυτά τα μεγάλα θαύματα ξακουσθήκανε στον κόσμο, κι' ο άγιος Σπυρίδωνας, ζώντας ακόμα, τιμήθηκε σαν άγιος και θαυματουργός. Και έως τώρα κάνει πολλά θαύματα το σκήνωμά του που είναι ο θησαυρός των Κερκυραίων.

Όταν ελειτουργούσε, παραστεκότανε Άγγελοι που τους βλέπανε με τα μάτια τους πολλοί από τους ευσεβείς χριστιανούς, και που έλεγε το "Ειρήνη πάσι", οι Άγγελοι αντιφωνούσανε "Και τω πνεύματί σου" αντί των ψαλτάδων, και τον περιέλουζε κάποια υπερφυσική φωτοχυσία.

Με τέτοια αγγελική πολιτεία αφού έζησε κ' έφθασε σε βαθύ γήρας ποιμαίνοντας τα λογικά πρόβατα, μετέστη προς Κύριον. Το δε άγιο λείψανό του έμεινε κάμποσον καιρό στην Τριμυθούντα κι' από κει το πήγανε στην Κωνσταντινούπολη και το εβάλανε στην εκκλησία των Αγίων Αποστόλων όπου φυλαγότανε τα άγια λείψανα πολλών αγίων. Κατά τη βασιλεία των Τούρκων ευρέθη εις τα χέρια ενός ευλαβούς χριστιανού που τον λέγανε Βούλγαρη, κι' αυτός με μεγάλα βάσανα και κόπους το έφερε έως την Αλβανία κρυμμένο μέσα σε τσουβάλια, κι' από κει το πέρασε μ' ένα καΐκι στην Κέρκυρα που την κρατούσανε οι Βενετσιάνοι, κι' από τότε βρίσκεται σ' αυτό το νησί, απείραχτο από τον καιρό, με όλο όπου περάσανε 1600 χρόνια από την κοίμησή του.

Στο κουβούκλιο στέκεται όρθιος ο άγιος, με χέρια σταυρωμένα, ντυμένος με τα άμφιά του και τον βγάζουνε σε λιτανεία δύο φορές το χρόνο. Οι Κερκυραίοι έχουνε το ιερό σκήνωμα σε μεγάλη ευλάβεια και το θεωρούνε θησαυρό του νησιού τους. Τον καιρό που δούλεψα στο Μουσείο της Κέρκυρας γνώρισα τον πάπα-Βούλγαρη, που ήτανε εφημέριος του ναού, κατά κληρονομικό δικαίωμα, άνθρωπος που αγαπούσε την τέχνη και τα γράμματα. Το άγιο λείψανο θαυματουργεί πάντα έως σήμερα σε όποιους επικαλεσθούνε με πίστη τον άγιο.

Στην ορθόδοξη αγιογραφία ο άγιος Σπυρίδωνας παριστάνεται γηραλέος με γυριστή μύτη και με διχαλωτό κοντό άσπρο γένι, "γέρων διχαλογένης φορών σκούφον". Ο σκούφος του είναι παράξενος, σαν κινέζικος, μυτερός στην κορυφή. Δεν ζωγραφίζεται ποτέ ξεσκούφωτος. Εκτός από τις εικόνες απάνω σε σανίδι είτε

σε τοίχο σε άλλο μέρος της εκκλησίας, ζωγραφίζεται συχνά στο άγιο Βήμα μαζί με τους άλλους μεγάλους ιεράρχας Βασίλειο, Χρυσόστομο και Γρηγόριο κάτω από την Πλατυτέρα. Στο χαρτί που βαστά είναι γραμμένο: “Έτι προσφέρομέν Σοι την λογικήν ταύτην και αναίμακτον θυσίαν”.

Η υμνολογία μας τον στόλισε με τα αμάραντα άνθη της, που πολύ λίγοι από μας τα μελετήσανε για να δούνε πως αληθινά είναι αμάραντα.

“Χαίροις αρχιερέων κανών, της Εκκλησίας αδιάσειστον έρεισμα· το κλέος των Ορθοδόξων, η των θαυμάτων πηγή, της αγάπης ρείθρον μη κενούμενον...”. “Πράος και κληρονόμος της γης, Συ, των πράων αληθώς αναδέδειξαι, Σπυρίδων, πατέρων δόξα, ο ταις νευραίς των σοφών και απλών σου λόγων, θεία χάριτι, εχθρόν τον παμπόνηρον και παράφρονα Άρειον εναποπνίξας, και το δόγμα το ένθεον και σωτήριον ανυψώσας εν Πνεύματι...”. “Εκ ποιμνίων ώσπερ τον Δαυΐδ, σε αναλαβόμενος ο Πλαστουργός, λογικής ποιίμνης έθετο ποιμένα πανάριστον, τη απλότητι και πραότητι λάμποντα και τη ακακία, όσιε, Ποιμήν καλλωπιζόμενον”. “Μωυσέως το άπλαστον, Δαυΐδ το πράον, Ιώβ του Αυσίτιδος το άμεμpton κτησάμενος, του Πνεύματος γέγονας κατοικητήριον, μέλπων, Ιερώτατε. Ο ων ευλογημένος και υπερένδοξος”. “Σε εξ αλόγου ποιίμνης μετήγαγεν εις λογικήν το Πνεύμα, πνευματοφόρε, ως τον Μωσέα και Δαυΐδ, ων εμιμήσω το πράον, Σπυρίδων, φως οικουμένης”. Το απολυτίκιον λέει: “Της Συνόδου της πρώτης ανεδείχθης υπέρμαχος, και θαυματουργός θεοφόρε, Σπυρίδων, πατήρ ημών. Διο νεκρά Συ εν τάφω προσφωνείς, και όφιν εις χρυσούν μετέβαλες· και εν τω μέλπειν τας αγίας Σου ευχάς, Αγγέλους έσχες συλλειτουργούντάς Σοι, Ιερώτατε. Δόξα τω σε δοξάσαντι· δόξα τω σε στεφανώσαντι· δόξα τω ενεργούντι δια σου πάσιν ιάματα”.

Πηγή: agiazoni.gr